

ISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban élvéve.
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 kor.
Melyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 kor.
Videkco postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétéves
évkönyv utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XI. évfolyam 171. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1915 július 30.

Véres harc a besszarábiai határon.

Budapest, július 29. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

A Bukovina és Besszarábia közti határon horvát honvédek és magyar népfelkelők rajtaütöttek egy erősen kiépített orosz álláson. Az ellenséget teljesen meglepte a támadás úgy, hogy véres kézi tusa után 170 halott hátrahagyásával kénytelen volt menekülni sáncaiból.

Visszavert támadás.

Kamion-Kosztrauowtól keletre csapataink elfogtak egy alezredest, 7 tisztet és 500 főnyi légénységet. Sokalnál az ellenség ismételt támadásait visszautasítottuk. A helyzet az északkeleti arcvonalon egyébként változatlan.

Az olaszok visszahúzódtak a görzi hidfőnél

Budapest, július 29. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

Az olaszok a partvidéki arcvonalon csak a fensik szélén Strausina és Vermeigliano mellett kíséreltek meg eredménytelen előretöréseket. Az ellenség a görzi hidfő-előterén kiürítette rohamállásait és azon vonalakra húzódott vissza, melyeket a csata előtt tartott megszállva.

A karinthiai határon tűzérési harc és csatározások voltak a tiroli határterületen. Marcó mellett az Ets völgyében visszavettünk egy elleneséges zászlóaljot. A Tofánia területen szétszórtunk egy olasz századot. Höfer. (Min. eln. sajtóoszt.)

Varsó végnapjai.

Budapest, július 29. (Saját tud.) A német aviatikusok ma Varsó felé repültek és több bombát dobtak le, melyekkel a Visztula hidját akarják megromlani. A ledobott bombák több katonát és polgárt öltek meg.

Mit jelent Varsó.

London, július 29. (Saját tud.) változtatna az antant és szövetségesei megingathatatlan elhatározásán. Az angol postaminiszter kijelentette, hogy Varsó eleste mit sem

Mackensen bekerítéssel fenyegeti az oroszokat.

Budapest, július 29. (Saját tud.) A Times pétervári értesülése szerint Mackensen jobbszárnya, melyet osztrák-magyar csapatok támogatnak, bekerítéssel fenyegetik az orosz balszárnyat. A németek balszárnya teljesen defenzív viselkedik.

Az oroszok kiűrik Orosz-Lengyelországot.

Berlin, július 29. A „Lokalanzeiger“ egy stockholmi távirata szerint számos orosz hivatalos rendelet megerősíti, hogy az orosz határkerületeket egészen a Rokitno-mocsarakig kiűrik. Ezek a rendelkezések azonban teljes fejesztettségéről tanuskodnak. Podolia kormányzója közhírré teszi, hogy az ellenség közeledése a lakosságot nagyon nyugtalanítja, ami az aratási munkálatokra rendkívül hátrányos. Minden földmivelőnek be kell fejezni az aratást és nem szabad földjét ott hagynia. A költözködési határidőt idejekorán fogják tudatni. A délnyugati front főparancsnoka elrendelte Proskurov és Kamenev-Podolsk kerületekben, hogy a rozsot azonnal csépeljék ki és minden készletet és az állatállományt szolgáltatassák be a kincstárnak. Minthogy a parasztok ezt sok helyen megtagadják, mindenféle büntetéssel fenyegetik őket. (M. T. I.)

Nikolaj nagyherceg nem beteg.

Berlin, július 29. Moszkvából jelentik: Most tért vissza a főhadiszállásról, Nikolajevics nagyherceg meglátogatásáról a moszkvai városi igazgatás küldöttsége, amelynek tagjai elragadtatással nyilatkoztak arról a meleg és szeretetteljes fogadtatásról, amelyben a nagyherceg részesítette őket. A főhadiszálláson nyoma sincs a ceremóniának és a fényűzés ugyyszólván száműzve van. Nikolajevics nagyherceg szinte szerzetes módjára él.

Az orosz generalisszimusz a beszélgetés bevezetéseként ezt a kérdést intézte a küldöttséghez:

— Önöknek is elmesélték, már, hogy halálosan beteg vagyok?

Amikor a küldöttség tagjai nagy sajnálataikra kénytelenek voltak bevallani, hogy valóban így értesültek, a nagyherceg egész imponáló nagyságában kihuzta magát és így kiáltott föl:

— Ezek igazán gyerekes hírek! Nézenek meg, kérem, úgy nézek-e ki, mint akinek még csak néhány napja van hátra az életéből?

A beszélgetés folyamán a nagyherceg ama megingathatatlan meggyőződését fejezte ki, hogy csapatai végül is győzedelmeskedni fognak.

Döntés előtt.

Berlin, július 29. Pétervári katonai körök úgy vélekednek, hogy Varsóért talán még két hétig fog tartani a küzdelem, de a Visztula és a Bug között a döntő események már küszöbön állanak. A német hadsereg Narev-menti műveleteinek ezekben a körökben nem tulajdonítanak fontosságot, mert az oroszok visszavonulásuk közben mindent tönkre tesznek, aminek a németek hasznát vehetnék.

A cár üzent Szerbiának.

Szófia, július 29. Trubeckoj herceg nisi orosz követ Pétervárról Bukaresten és Szófián keresztül tegnap reggel Nisbe érkezett. Az állomáson az orosz követség katonai attaséja várta egy követségi tanácsossal. Trubeckoj herceg megérkezése után azonnal megjelent az orosz követségen Pasics szerb miniszterelnök, aki közölte a herceggel, hogy Sándor trónörökös várja látogatását. Az angol és a francia sajtó Nisben tartózkodó tudósítói azt az értesülést szerezték, hogy Trubeckoj herceg a cár határozott óhaját fogja közölni a szerb állam vezetőivel a szerb hadjáratra és a Balkán-kérdés megoldására vonatkozólag. Sem Trubeckoj herceg, sem Pasics ezidőszáig nyilatkozatot még nem tettek.

Orosz jelentés a Narev-menti harcokról.

A Magyar Távirati Iroda jelenti a sajtóhadiszállásról: A legújabb orosz hivatalos jelentés így szól:

(Dátum nélkül.) Tuckum irányában Schlock felé a 24-én megkezdett offenzívát hadihajóink segítségével visszavertük.

A Dvina és a Nyemen közt az ellenség közeledett a ponievice—liejdanyi frontoz. Kovnótól délkeletre ütközet fejlődik ki.

A Narev-fronton az ellenség sikertelenül folytatta támadásait a Pissa folyónál Servatki falu mellett levő állásaink ellen. Rozantól délre heves harc után a németeket, akik a Nareven átkeltek, a folyó torkolatának irányában, Olasak faluig szoritottuk vissza. Pultuskától délre ellenséges támadásokat visszavertünk.

A Novogeorgievszk ellen előretolt ostrom munkálatoknál kisebb harcok folytak. A Visztulától nyugatra az ivangorodi védelmi munkálatok elleni ellenséges támadások folyton tartanak. A Visztula és a Vieprz közt tüzépárbaj.

A Vieperz és a Bug között a harc a legnagyobb hevességgel folyik. Július 25-ikén az ellenség az egész fronton támadott, kivéve a Vieprz közvetlen közelében levő vidéket. Grubieszovtól északra az ellenség nagy erővel és nagy energiával offenzívába ment át. Csaknem az összes támadásokat visszaverték csapataink közösen keresztülvitt ellentámadással. A front általában változatlan maradt, kivéve néhány falut, a melyek kézzől kézre jártak. A Bugnál, Zlota Lipánál és a Dnyeszternél nem voltak harcok.

A Fekete tengeren torpedónaszádaink július 25-én Huillere környékén elsüllyesztettek 40 vitorláshajót, a melyek szénei voltak megrakva, továbbá elpusztítottak új tárnák berendezéseit és egy függő hidat.

Elesett olasz főtisztek.

Berlin, július 29. A Tägliche Rundschau luganoi tudósítója jelenti, hogy teljesen megbízható magánstatisztika szerint az olasz hadseregben már eddig 2 vezérőrnagy és 8 ezredparancsnok esett el. Rajtuk kívül 27 más törzstiszt vesztette életét.

A román király nem fogadta Trubeckoj herceget.

Bukarest július 29. Trubeckoj herceget, Oroszország szerbiai követét a román király nem fogadta, mire ez nyomban elutazott. Az orosz-barátok körében nagy a kedvetlenség emiatt.

Hogyan esett el Cantore tábornok?

Lugano, július 29. A Tribuna egy katonai leveléből kivonatot közöl, amely részleteket hoz Cantore tábornok haláláról. A levél a tirolai lövészek kiválóságának fényes bizonyítéka. „Érdeklődünk néhány alpesi vadászról, akik a tábornok holttestét az egyik lövészárokból a kis kórházba vitték, — így szól a levél — hogy mi módon halt meg a tábornok s ezek azt felelték, hogy azon az éjjelen tulajdonképpen nem is voltak harcok. A tábornok egy előretolt lövészárkot akart meglátogatni és bár óva intették az ellenséges golyóktól, amelyek minden sziklahasadékból arrafelé repültek és mutattak is neki egy helyet, ahol kevéssel azelőtt egy altisztet talált az ellenséges golyó, a tábornok meg akarta mutatni hidegvérűségét és folytatta utját. Nemsokára rá két golyó találta a fején.”

Német municiógyár San Stefanóban.

Chiasso, július 29. Milanóból jelentik: Luigi Magrini, a Secolo munkatársa, aki jelenleg a bulgár Philippopolyban tartózkodik, azt írja lapjának, hogy a német municiógyár San Stefanóban kitűnően működik. A németek mintha felvillanyozták volna a török csapatokat, oly erőt kölcsönöztek nekik, hogy mostanáig visszanyomták lövészárkaikba a szövetséges katonákat. A konstantinápolyi vállalkozást mégse lehet befajezni anélkül, hogy az oroszok legalább kétszáz ezer emberrel neki ne menjenek a Boszporusznak és a franciák és az angolok ne küldjenek új csapatokat a Gallipoli félszigetre.

A német tengeralattjárók munkája.

A Wolff-ügynökség írja: Az angol sajtó azt a hírt terjeszti, hogy a tengeralattjáróháború eddigi 22 hetében 98 angol és 95 semleges kereskedelmi hajót süllyesztettünk el. Mint illetékes helyről értesülünk, ezek a számok nem fedik a valóságot. Az igazság az, hogy július 25-ikéig német tengeralattjáró naszádok a haditerületen 229 angol, 30 más ellenséges országbeli és 6 semleges országbeli (ellenséges gőzessel összetévesztett) kereskedelmi hajót süllyesztettek el. A tévedésből elsüllyesztett semleges hajókon kívül 27 semlegeshajót feltartóztatottak, megvizsgáltak és hadidugárszállítás miatt a zsákmányjog értelmében elsüllyesztettek német tengeralattjárók, mert nem szállíthatták el hazai kikötőbe. Teljesség kedvéért megemlítjük még, hogy három semleges hajót ellenséges hajókkal való

összetévesztés miatt ágyuztak német buvárhajók, de nem süllyesztették el.

Roosevelt háborút akar Németországgal.

Páris, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A Petit Parisien jelenti Newyorkból: Midőn Roosevelt a Lee Lanow nevű amerikai gőzös megtorpedozásáról értesült, így kiáltott fel:

— Borzasztó sértés! Ilyen helyzetbe juttatott bennünket az a politika, a mely mindenáron a béke fentartására törekszik. Nincsen amerikai, a ki ne érezné ezt a Németország részéről elkövetett sértést, a melyet súlyosbit ennek a legújabb támadásnak teljes oktalansága.

(A Wolff-ügynökség megjegyzi: Sértegről szó sem lehet, mert a legesekélyebb ok sincs panaszra. A hajón hadi dugáru volt; a hajó személyzetéből senki sem vesztette életét.)

Anglia oka a világháborúnak.

Berlin, július 29. (M. T. I.) Közöltük a múltkor, hogy a brüsszeli állami levéltárban okmányokat találtak, amelyek Anglia már régebbi keletű háborús szándékait leplezik le. A Norddeutsche Allgemeine Zeitung ma megkezdi a brüsszeli állami levéltárban megtalált okiratok közlését. Ezen okiratok első sorozatából az derül ki, hogy Anglia már 1905. a marokkói válság óta készítette elő a világháborút.

Kiderül ez Lalling gróf londoni belga követ, Leghait párisi belga követ és Greindl báró berlini belga követ jelentésiből, akik már ebben az időben rámutattak Anglia aknamunkájára, amelynek célja az volt, hogy az oroszokat és a franciákat Németország ellen uszítsa, végső célban pedig, hogy Németország hadi kereskedelmi flottáját és külkereskedelmét tönkretegye. Az angol politika az 1904. évi április 8-án kelt angol francia szerződéssel tulajdonképpen már az entente cordial-t készítette elő, végeleiben a hármasszövetség letörésére és Németország megsemmisítésére.

A Times

a parlament elnapolása ellen.

Berlin, július 29. A Berliner Lokalanzeiger írja: A Times vezércikkben közli lord Chattam híres beszédét, amely 1777. szeptemberében tartott, s amelyben hevesen kikelt a kormány amaz indítványa ellen, hogy a parlamentet hat hétre elnapolják. Anglia akkor hasonló válságban volt, — írja a Times — mint most; mert a Bourbon monarchia akkoriban megakart támadni Angliát és az akkori miniszterek a szörnyű fenyegetést épp oly könnyelműen vették, mint most, amikor ismét csak haza akarják küldeni a parlamentet, amelyre pedig a legjelentékenyebb kérdések megoldása várakozik.

A németek 50000 gépfegyvere

Páris, július 29. A République Françaiseban Civrieux kifejté, hogy a németeknek 50000 gépfegyverük van. Ez az óriási szám ötmil is embert pótol, miáltal a németek a földön kímélik az emberanyagukat.

Boroevics tábornok az isonzoí csatáról.

Budapest, július 29. Ma, az isonzoí csata kilencedik napján, fogadta a haditudósítókat Boroevics Szvetozár gyalogsági tábornok. Lent, a görzi hídfőnél és a do-

berdói fensikon még folyt a rettenetes tusa. A kárpáti harcok győzelmes hadvezére ép olyan nyugalommal és a győzelem époly biztos reményével néz a jövő elé, mint néhány hónappal ezelőtt, mikor a Kárpátok alján mondotta az orosz offenzívát meg fogjuk itt állítani. A kiváló tábornok a fogadtatás alkalmával a következő szavakat intézte a tudósítókhoz.

— Örömmel üdvözlöm ismét az urakat a vezetésem alatt álló hadsereg területein. Ma a háboru második esztendejébe lépünk. Amit az elmúlt tizenkét hónap alatt végeztünk, azt nagyon jól ismerik a sajtó tudósítói, mert hisz alkalmuk volt sok mindent látni. Most is nagy események szemtanui lesznek, s átláthatják a lakosságba a győzelmi bizakodást, amely — a nehéz küzdelmek ellenére — csapataink között uralkodik. Az isonzói csata immár kilencedik napja folyik s helyzetünk nagyon kedvező. Az ellenség a háboru tizedik hetében ott áll, ahol kezdetben állott.

Elsülyesztett komp.

Berlin, július 29. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér.

Flandriában tűzértségünk Tournes csatornán fenébe furt egy kompot, melybe egy nehéz hajóágyú volt beépítve.

Souchestől nyugatra a franciák egy támadását visszavertük. Givenchinél az Argonneokban Watquixnál eredményes aknatorobantásokat végeztünk. A francia robbantások Campagneban sikertelenek voltak.

Meghíusult orosz támadások. Keleti hadszintér.

A Njementől északra a helyzet változatlan. Suvalkitől északkeletre az Onta-felé vezető vasut mind két oldalán csapataink megszállották az ellenséges állások egy részét. E közben 2910 oroszot elfogtunk és 2 géppuskát zsákmányoltak.

Tegnap és a mára virradó éjjelen az oroszok megismételték támadásaikat a Narevtől délre és Nazidszktól délre levő állásaink ellen. Az összes előretörések súlyos veszteségeik mellett meghíusultak.

Novogeorgievszktől nyugatra a Visztula déli partján egy német fél század rajtaütés alkalmával 120 oroszot foglyul ejtett. Knakalwaniától délnyugatra az oroszok július 27-ről 28-ra virradó éjjel megkísérelték, hogy nyugat felé előrenyomuljanak. Tegnap megtámadták és visszavetették őket.

Délkeleti hadszintér.

A rémet csapatoknál a helyzet általánosságban változatlan. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A moratóriumot feleldő rendelet.

A hivatalos lap legutóbbi száma meghozta a moratorium majdnem teljes megszüntetését. Azonban a még hátralékos tartozásokra olyan fokozatos fizetési határidőket állapított meg, hogy a gazdasági élet alig fogja megérezni a moratórium megszűnését.

A most kiadott moratoriumi rendelet 1. §-a általában kimondja, hogy minden pénztartozás, mely 1914 augusztus 1 előtt kiállított váltón alapszik, vagy ugyancsak 1914 augusztus 1 előtt vásárolt árak vételárából származik, vagy ugyanezen idő előtt más magánjogi címen lett kötelezve, most már törlesztendővé válik még akkor is, ha az előbbi moratórium rendelet szerint halasztás alá esett 1915 július 31. napján.

Az 1915. évi július 31-ik napja után lejárt pénztartozások teljesítése pedig, tekintet nélkül keletkezésük idejére, lejáratkor teljes összegükben követelhetők:

A törlesztéses záloglevélkölcsönöknek kamatai és tőkétörlesztő részletei négy egyenlő részletben törlesztendők és pedig 1915 november, 1916 május, november és 1917 május havában mindig a lejáratnak megfelelő napon.

Ha az adós nem tesz eleget a hitelező oly felhívásának vételétől számított 15 napon belül, mely őt a nem teljesítésnek erre a következményére figyelmezteti, s még erre sem fizeti ki a kamatokat és a törlesztési részleteket, akkor a hitelező az összes korábban lejárt kamatok és törlesztési részletek megfizetését követelheti. Csak azt lehet törlesztéses kölcsönnek tekinteni, mikor a tőke befizetése legalább 15 évre van felosztva.

A bérbeadott ingatlan tulajdonosa megtagadhatja a törlesztéses kölcsön kamatainak és törlesztési részleteinek kifizetését akkor, ha bebizonyítja, hogy tartozását azért nem fizetheti ki, mert bérlői nem fizettek, mivel őket ezen rendelet értelmében halasztás illeti meg.

A biztosítási díjakat a következő részletekben kell megfizetni:

az 1915 március végéig lejáratokat 1915 szept. 30-án;

az 1914 áprilisban lejártakat 1915 október 31-én;

az 1915 májusban lejártakat 1915 november 30-án;

az 1915. június és július havában lejártakat 1915 december 31-én.

Biztosítási díjak, akár amelyek lejártak, vagy most fognak lejárni, egészen halasztás alá esnek, ha a lejáratkor a biztosított katonai szolgálatot teljesít.

Lakás vagy egyéb helység bérletéből eredő bértartozás, akár régebben lejárt, akár ezután jár le, egészen halasztás alá esik, ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít. Ha a kötelezett rendes lakbér céljára közsegélyben részesül, vagy a lakás egy részét albérletbe adja, úgy a közsegély vagy a bérösszeg ilyen módon elnyert részeit bértartozás fizetésére köteles fordítani.

Nem esik halasztás alá a katonák lakbértartozása akkor sem, ha szolgálati vagy polgári alkalmazási viszonyából folyólag szolgálatadójától megkapja rendes fizetését vagy legalább lakbérét. Ha csak lakpénzt kap, ezt a lakbértartozás törlesztésére kell fordítani. Mindenesetre fizetni kell az üzleti helyiség bérét, ha az üzlet a tulajdonos hadbavonulása dacára is nyitva marad.

A megbízások és munkaszerződések folytán származott tartozások kéthavonként 25 százalékos részletekben fizetendők. A két hónapot attól a naptól kell számítani, melyen az előbbi rendelet szerint a legutóbbi részletet kellett fizetni.

Az ügyvéd bíróilag megítélt díját teljes összegében követelheti abból a pénzből, amit behajtott.

Az ingó dolgok vételára és ipari teljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások hátralékát a következő részletekben kell törleszteni: az 1915 március végéig lejárt tartozásokat két havonként 10 százalékos részletekben; az 1915 április—július hónapokban lejárt tartozások hátralékát havonként 10 százalékos részletekben; ha azonban ily módon — a hatodik moratórium rendelet értelmében fizetendő részletek hozzászámításával — már több részlet vált esedékessé, a további részletek már csak két hónaponként fizetendők. A rendeletek mindig a tartozás eredeti összege után számítandók.

Váltón, kereskedelmi utalványon, közraktási jegyen és csekken alapuló tartozások hátralékát két egyenlő részletben kell törleszteni és pedig a látra szóló, vagy az 1914 november 1-én napja előtt lejárt papírok után az 1915 október és 1916 október havában, a halasztás alá eső többi papír után az 1915 november és az 1916 november havában, minden esetben az illető hónapoknak azon a napján, a mely számánál fogva a lejárat napjának megfelelő.

Betéti üzlettel foglalkozó pénzügyintézeteknél 1914 augusztus 1. előtt folyószámlára elhelyezett betétekkel a betevő szabadon rendelkezhetik. A takarékbetéti könyvekre elhelyezett pénzekre a következő rendelkezések lépnek életbe: Ha a betét 1914 aug. 1-én 2000 koronát meg nem halad, a betevő az 1914 augusztus 1. óta folyó egész időre 200 koronának, ha pedig 2000 koronát meghalad, havonként 200 koronának megfizetését követelheti; az utóbbi esetben azonban a halasztás egész ideje alatt az 1914 augusztus 1. napján fennálló betétből legfeljebb 10 százalékarak kifizetését lehet követelni. A betétekre vonatkozó régebbi rendelkezések továbbra is érvényben maradnak.

A betevő egész betétének kifizetését követelheti, ha betudja igazolni, hogy fizetést kell teljesítenie, vagy hogy e nélkül megélhetése van veszélyeztetve. De a betevőnek 8 nappal előbb írásban kell igényét bejelentenie.

Hitelszövetkezeteknél a betevő semmi esetre sem vehet föl többet, mint a betétkönyvre elhelyezett összeg felét.

Ha a pénzügyintézet a kamatlábat leszállította, a teljes betétet vissza kell fizetni, ha csak újra fel nem emeli a kamatlábat.

Az eddig nem említett minden egyéb tartozás, amely 1915 július 31-ikéig halasztás alá esett, az 1914 augusztus 1. előtt lejárt kamattal együtt három részletben törlesztendő olyképpen, hogy a tartozásnak 25—25 százaléka az 1915 október és 1916 március havában fizetendő, a maradék pedig az 1916 október havában.

Az 1914 aug. 18-ika előtt kötött szerződésekben ingatlanok, vállalatok, vagy üzletek vételára címén keletkezett, 1915 július 31-ike után december 31-ikéig bezárólag lejárt pénztartozások, illetőleg az ily tartozásoknak az említett idő alatt lejárt részletei két egyenlő részletben törleszthetők.

Lakás vagy egyéb helység bérbeadója a részére szerződésben, szabályrendeletben vagy más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bér nem fizetése esetére a bérletet a szerződés felbontásával, vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, heti vagy havi bérletknél egyáltalán nem, hosszabb tartamu bérletknél pedig csak úgy gyakorolhatja, ha a bérlő a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap 5-ik napjának elteltéig nem fizeti. De ez a jog a bérleti időszak utolsó hónapjának 10-ik napja után többé nem gyakorolható.

Az új moratórium rendelet augusztus elsején lép életbe és hivatalosan moratóriumfeleldő rendeletnek kell nevezni. Az eddigi összes moratórium rendeletek hatályukat veszítik.

A városok liszt-ellátása.

Aradon is kitűnt, hogy miért rosz a liszt.

A városok hatóságait ez időszerint legjobban a következő tizenkét hónapra való gabona- és liszt-ellátás nagy kérdése foglalkoztatja.

E tekintetben, mint látjuk, a hány város, annyiféle az intézkedés. Az egyöntetű eljárás, amely pedig, véleményünk szerint, a legcélszerűbb volna, teljesen hiányzik.

Nagyvárad városa például még ma sem tudja, hogy miként fogja a nagy kérdést részleteiben is megoldani.

Konstatáljuk, hogy ennek nem a helyi hatóság az oka, hanem a kormány késedelmeskedése.

Mig Nagyváradon a magánfogyasztók, akik saját buza-szükségletüket maguk akarják beszerezni, még nincsenek informálva, hogy mely körzetből szerezhetnek be terményt, addig Aradon már a mai naptól a piacon bárki vásárolhat búzát, tengerit, rozsot. Sőt a hatóság felhívta a megyebeli termelőket, hogy terményeiket szállítsák be az aradi piacra értékesítés céljából. Az aradi malmok szintén vásárolhatnak gabonát.

Arad város tanácsa továbbá feloldotta a közönséget a lisztutalvány használata alól, a viszontelárusítók azonban továbbra is csak utalvány ellenében kapnak lisztet, a megszabott mennyiségben.

Az eddig kiadott hatósági liszt ellen Aradon is állandó volt a panasz. Hogy ott éppen úgy, mint Nagyváradon a buza minősége és az őrlési rendelet miatt rosz a liszt, mint arra mi részletesen, szakszerűen rámutattunk — igazolja a legújabb aradi eset.

Szerdán érkezett meg Aradra az utolsó buzaszállítmány, amely a szeptember elsejéig kiszámított kvantumhoz tartozik. A Neumann Testvérek malma kapta ezen búzát megőrlésre. Mielőtt a malomban hozzáláttak a buza átvételéhez, telefonon felhívták a helyettes polgármestert és tudatták vele, hogy ismét olyan silány búzát küldöttek s városnak, amelyből teljes lehetetlenség csak félig elfogadható lisztet készíteni. A buza hektoliterje 72 kilogrammot nyom és ha ebből az érvényben levő őrlési százalék szerint lisztet készítenek, annak annyi tápláló ereje sem lesz, mint az árpának.

Igy Aradon még tovább kinlódnak a rosz liszttel, amittől mi, szerencsésen már megszabadultunk.

* **Kolera ellen.** Fertőtlenítő anyagok ugymint Creolin, Carbolsav, Carbol por Lysoform Kali szappan stb. Legelősbőben beszerezhető Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut.

* **Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe. Simon Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est mesélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szőke gyermek. Háborus lemez újdonságok. Hangszerek hegedők, gramafonok eladása és javítása olcsóárban. Hír különlegességek.

Menekülés az orosz fogságból.

Bolyongás hét hétig.

— Saját tudósítónktól. —

Ellenségeinknél, különösen az oroszoknál, ha kissé veszélyes vagy nehézen tartható helyzetbe jutnak, mindjárt előkerülnek a fehér kendőcskék s a katonák feltartott kezekkel megadják magukat. Népeket típró hadsereget alkothatna már a szövetséges központi hatalmak kezében levő több milliónyi orosz, francia, belga és angol hadifogoly.

Nem így a magyar, az igazán magyar. Kerülhet az bármilyen reménytelen és szorongatott helyzetbe, kitart a végsőkig s igyekszik addig is a hatalmas atyuskának minél több alattvalóját a másvilágra küldeni. S ha nem érhet el eközben a dicső hősi halál, egy ember küzdve százszoros erő ellen, ha végre fogságba kerül, ott sem marad sokáig. Inkább a becsületes halál, mint a szégyenletes fogság! A fogságból való megszökésnek már számtalan példáját ismerjük, hallottuk vagy olvastuk azokat a kozák lovon elvágató honvédbaka esetétől a hósvatagokon át Kinába menekülő tisztek történetéig. Jellemző az az erős vágy, ami a fogságba esett katonáinkat a hazába visszahuzza. Kockáztatásznak, feláldoznak mindent érte.

Beszéltünk egy hatalmas, erős honvédszár káplárral, aki pár napi szabadságon volt itthon, s aki fenn Galiciában megízlelte már az orosz vendégbarátságot.

Fogságba esését s megmenekülését így adta elő:

— A gorlicei sikerült frontáttörés és az ott megindult heves offenzívánk következtében fennebb a Nida mentén, ahol akkor voltunk, szintén megkezdettük az előrehaladást.

— Hosszas álló lövészárkokharc után végre ismét lóra ülhattünk s ismét száguldhattunk a lézengő, menekülő kozákok után.

— Egy reggel K. főhadnagy vezetése mellett egy szakasszal felderítő utra mentünk. Mindnyájan örültünk a szabadságnak s talán nagyon is elbizakodottak és semmiel sem törődő könnyelmű gyerekeknek éreztük magunkat.

— Egyszerre csak az erdő szélén egy körülbelül kétszerakkora kozák csapatot vetünk észre. Mi az a magyarnak: kétszer annyi! Megtámadtuk őket a biztos sikerben bizva. Most az egyszer csunyan beesptak az oroszok; mikor közel értünk, kiözönlött az erdőből egy egész ezred, körülvettek bennünket s hiába volt minden védekezés, minden vérontás és erőlködés, a még élő nyolcunkat a főhadnagy urral együtt elfogtak s diadallal vittek az orosz táborba a harc vonal mögé.

— Egy közeli faluban szállásoltak el bennünket ideiglenesen. De rossz bábásmódban, de furcsa vendéglátásban volt részün! Amit csak megláttak rajtunk, mindent elvettek. Egyedül jó öreg kulacsaink maradtak meg, s ezeknek köszönhetem, hogy most itt vagyok.

— Eani alig kaptunk, csak egy kis penészes fekete kenyeret és teát. Mikor pedig panaszra mentünk, akkor adtak (bár tartották

volna meg magunknak) 25—25 botot. Elkészített bennünket ez a parasztias, durva bábásmód s egész nap csak a szokásos, a menekülésen törtük a fejünket.

— Estére egy faluszéli viskóban helyeztek el bennünket s két kozákot rendeltek ki fedezetül. Lefeküdni, aludni nem tudtunk. Előkerültek a kulacsok s élvezettel kezdtük szivni belőlük az előtte való nap kapott rumot.

— A két orosznak csaknem a nyála csurgott, úgy irigyeltek bennünket. Mi meg a főhadnagy ur parancsára odaadtuk mind a nyolc, csaknem teli kulacsot. Megitták ketten, de elég is volt. Berugtak tőle s elfogták őket az álom.

— Itt volt a tett ideje. Elbucsuztunk egymástól s az ablakon egyenkint kiugráltunk. Azután ki erre, ki arra: nyolcan együtt nem mehettünk.

— Két hétig bolyongtam egyedül az erdőben és a vadon moesaras vidékeken úszólván minden élelem nélkül. Egyszer belopóztam egy magános házba, valami tanya lehetett, s ott kaptam az ott lakóktól egy kevés ennyivalót. Áldja meg őket az Isten jótettükért.

— Végre a 13-ik napon észrevettem egy ulánus járót. Egyszerre megdobbant a szívem; biztos a menekülés. Jelt adtam nekik, odajöttek és elvittek be a csapatba. Eleinte nem hitték, hogy magyar katona vagyok s nem hitték menekülésemet, de végre igazoltam magamat írásaimmal.

— Nemsokára azután megtaláltam az ezredemet is. Nagy volt az öröm, pár nappal azelőtt érkezett meg egyik volt fogolytársam, akivel együtt szöktünk meg.

— A többiekről és a főhadnagy urról nem tudok sammit, engem negyednap szabadságoltak s most itt vagyok. Alig várom, hogy leteljen a szabadságom s visszamehessek a harctérre. Visszakapják az oroszok azt a 25 ütést, de nem bottal, hanem a kardommal.

A hadsereg aranykönyvéből.

*

Weber Antal, a 39 ik közös gyalogezred zászlósa, ámbár nagyon megerőltető menetek és nélkülözések következtében nagyon kimerült, önként jelentkezett őrzőjáratra s a reá rótt feladatot oly ügyesen és annyi helyes érzéssel oldotta meg, hogy, noha felderítő utja ellenséges előcsapatokon át vezetett, az ellenségről fontos és a valónak megfelelő jelentéseket hozhatott. Több órán át az ellenségtől megszállott helyen kellett időznie. Csak az ő hiriei tették lehetővé a következő hadműveleteket, valamint annak megállapítását, hogy az ellenség erős csapatokkal hatolt be valamely hadállásba. Hősi viselkedéséért az I. oszt. ezüst vitézségi érmet kapta.

Tacsi Sándor, a 3-ik magy. kir. honvédgyalogezredbeli törzsőrmester, a horozanna—vielkiei ütközetben szakaszparancsnokként tüntette ki magát, amennyiben az ellenség egyik oldalunkba irányzott támadását kivédte s parancs bevétele nélkül a maga részéről is oldalba támadta az ellenséget. Habár mind a két lábán megsérült, az ellenség kiveréséig továbbharcolt. Később egy háztetőn gépfegyvert pillantott meg.

sebe dacára is tüzet intézett ez ellen, míg csak a harevonalból távoznia kellett. I. oszt. ezüst vitézségi érmmel tüntették ki.

Az élelmiszerek hatósági ára a nagyváradi piacon.

Nagyvárad város tanácsának az 1914. augusztus hó 5-én kelt 5600 B. M. számú körrendeleten alapuló határozatához képest és az ezzel nyert felhatalmazás folytán az élelmiszereknek a város területén az 1915. évi jul. hó 30., 31. és aug. 1-én követelhető árait az alábbiakban közlöm:

Tojás és tejneműek: 1 darab tojás 12 fillér, 1 liter tej 34 fillér, 1 liter tejfel 1 korona 40 fillér, 1 kiló vaj 5 korona 60 fillér, 1 kiló tehénturó 1 korona 80 fillér, 1 kiló juhturó 2 korona 40 fillér.

Zsir és szalonna: 1 kiló sertés zsír 4 korona 50 fillér, 1 kiló zsirszalonna 4 kor. 10 fillér, 1 kiló háj 4 korona 50 fillér.

Husfélék: 1 kiló marhahus 4 korona 80 fillér, 1 kiló borjúhús hátulja 5 korona, 1 kiló borjúhús eleje 4 korona 60 fillér, 1 kiló sertéshus 4 korona, 1 kiló növendék hus 4 kor. 40 fillér.

Baromfi (élő): 1 pár csirke (rántani való) 3 korona, 1 pár csirke (sütni való) 5 korona, 1 pár ruca (hizott idei) 8-9 korona, 1 pár ruca (sovány) 6-7 korona, 1 pár liba (hizott idei) kilogrammonként 2 korona 80 fillér, 1 pár liba (sovány idei) 8-9 korona.

Zöldségek: 1 fő fejes saláta 2 fill., 1 csomó retek 6-8 fill., 1 darab karalábé 2-4 fill., 1 csomó zöld hagyma 6-20 fill., 1 csomó sárga répa 8 fill., 1 csomó petrezselyem 8 fill., 1 kiló zöld bab 20 fill., 1 kiló új burgonya 20 fill., 1 drb tök (főzni való) 12-30 fill., 1 kiló vörshagyma 56 fill., 1 kiló foghagyma 1 kor., 1 kiló paradicsom 60 fill., 1 drb fejeskáposzta 14-30 fillér, 1 cső csemege tengeri 3-4 fill. 1 drb kelkáposzta 6-8 fill.

A felsorolt élelmiszerek árának ennél magasabban való megszabása az 5600/1914. B. M. számú rendelet 1. §-ába ütköző kihágási cselekménynek fog tekintetni s feljelentés esetén a rendelkezés megszegője ellen a kihágási eljárás meg fog indíttatni.

Az említett rendelet 4. §-a alapján a kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

Tudomására hozom a vevőközönségnek, hogy azon árusító ellen, aki az előbb felsorolt élelmiszerek árait június 24., 25., 26. és 27-én az előbb megállapított áránál magasabb összegben szabja meg, a feljelentést a piacon szolgálatot teljesítő rendőröknek bármelyikénél megteheti.

Nagyvárad, 1915. évi július 29-én.

Lukács Ödön s. k.
polgármester helyettes.

x **Szeplő-májfojt** ellen megbeesülhetetlen az **YPO** krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.

Türhetetlen a fa ára.

Zugolódik a közönség.

Mikor nyilvánosságra jutott Rimler Károly ama kijelentése, hogy Nagyvárad városának igen tekintélyes mennyiségű fa áll rendelkezésére, amit beszerzési áron bocsáthat a közönségnek át, ez a hír általános örömet idézett elő mindenfelé. Az öröm azonban csak pillanatnyi volt. Nyomban következett a megütközés, a zugolódás is.

Rimler Károly kijelentése szerint a város a fát 11 koronáért adhatja. Gerő Ármin ellenben azt a javaslatot tette, hogy ne adja a város 11 koronáért, hanem 14 koronáért. Ez a javaslat bármennyire is a jótékonyág leplebe van burkolva, még sem fogadható el és méltán idézhet elő ellenkezést. Ez nem jótékonyág lenne a város részéről, hanem egyenesen a közönség megkárosításával, a közönségnek a fakereskedők részére való teljes kiszolgáltatását jelentené.

A fakereskedők ma egyszerre akarnak dús gazdag emberekké lenni. A fa árát tettségük szerint emelik. A közönségnek pedig fizetni kell, mert tűz nélkül nem lehet. A fakereskedők kapzsisága egyszerűen botrányos. Ezzel szemben a hatóságnak épp úgy kell a közönség védelmére állani, mint áll más cikkeknél. Igenis a város nagyon okosan a közönség érdekeit köteles mindenkor védeni, nem tehet tehát mást még a jótékonyág leple alatt sem.

A kereskedők különben sem károsodnak. Ők már gondoskodtak magukról egy évtizeddel ezelőtt, mikor szerződéseket kötöttek az erdőtulajdonosokkal. Azóta a fa ára az erdőn nem emelkedett, csak a szállítás. Ez a szállítási ár azonban ma sem lehet egy méter fánál 15-17 korona. Hiszen ha a város a mostani vásárlás és szállítási árak mellett tudja 11 koronáért adni a fát, akkor a kereskedők uzsorája csak világos.

Gerő Ármin javaslata tehát nem felel meg céljának. Az ingyen fa árát nem lehet az olesó fa árából beszélni, mert így csak a szegény embereket adóztatnák meg, a tisztviselőket, kisiparosokat, akik rávannak utalva, hogy a várostól olesó fát szerezzenek be. Ezt az olesó fát nem lehet, nem szabad a közönségtől elvonni. Ez csak a fauzsorásokat segítené.

HIREK

* **A pápa levele a trieri érsekhez.** A trieri érsek a Péter-fillérek kíséretében levelet intézett a pápához. A pápa a következő írásban felelt az érseknek: „Tiszteletreméltó Testvér! Üdvözlétem és apostoli áldásom! Amit iratodban sajnálsz, azt mi már ismételtelen elpanaszoltuk: azt tudai illik, hogy ez a keserű és hosszadalmas háboru megfosztott bennünket annak a lehetőségétől, hogy legjobb barátainkkal személyesen érintkezessünk és kölcsönös bizalmas beszélgetésben vigasztalhassuk és bátoríthassuk egymást gondjainkban. Tiszteletreméltó testvér, tudásd klérusoddal és népeddel, hogy ezekben a nehéz időkben valamennyiünket mélyenjáró és fájdalmas gond gyötör.”

* **Kitüntetések.** A király Krausz Kamill századosnak és Back Imre főhadnagynak, mintkettő a 101. gyalogezredben, az ellenséggel szemben vitéz magatartásukért a katonai érdemkereszt III. osztályát a hadiékítménnyel adományozta.

* **Uj nagy sztrájk készül Amerikában.** Amsterdamból jelentik: A newyorki „Central News” híradata szerint az „International Association of Machinist” legutóbbi állásfoglalása után számítani lehet 600.000 fém munkás sztrájkjára. A munkások nyolc órai munkaidőt és jelentékeny béremelést kívánnak.

* **A lövészárók-ünnepély.** A Vörös-Kereszt Egyesület javára rendezendő lövészárók-ünnepély iránt a város közönsége körében nagy érdeklődés tapasztalható, sőt a lövészárók megtekintésére sokan készülnének a vidékről is. Az ünnepély teljes programja még nincs összeállítva s a rendezőség serényen dolgozik, hogy minél változatosabb látnivalókban részesítse a közönséget. Az ünnepély egyik kiemelkedő mozzanata lesz a lövészárókba tartandó nagy tombola. Egyes szám 20 fillér lesz és minden harmadik szám nyer. A törvényszéki palota 25-ik számú szobájában permanenciában levő rendezőség kéri a nagy közönséget, hogy tombolatárgyakat ajándékozzon. Már is szép és sok tárgy gyűlt be.

* **Kinevezések a hadseregben.** A király Lichtscheindl Henrik, Rajzinger Tibor, Szabó Rezső és Oroszy László 19. t.-t.-e. bel, valamint Jonecsu Gyula, Lakatos Ernő, Siklován Dóme és Kékési Dóme 37. gy. e.-beli tartalékos zászlósokat tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

* **Magyar levelek a német postán.** A németországi lapok tegnapi száma közli a német postaigazgatóság rendeletét, amely megengedi, hogy Ausztria és Magyarországba, valamint viszont, magyar nyelven írott leveleket is lehet már küldeni. Eddig ugyanis ez nem lehetett, mert a német postahivatalokban nem alkalmaztak magyarul tudó cenzorokat. Végre belátta a német posta, hogy magához méltóan cselekszik, ha megköveteli cenzorainak a számát és befogadja a levélposta nyelvei közé a szövetséges magyarok nyelvét is.

* **Aki mindenét a háboru áldozatainak adja.** Az áldozatkészség megindító példáját mutatta Kovács Gyula, Hajdúvármegye nyugalmazott alispánja. Felkereste báró Gaillány Imre földművelésügyi minisztert és háromszázezer koronát kitevő vagyonát felajánlotta a hajduk leszármazottjainak, Zboró lakosainak javára, mert meggyőződése, hogy a társadalomnak jóvá kell tennie mind azt a szenvedést, amit az oroszok által feldúlt vidék lakossága átélt. Kovács Gyula, aki egész vagyonát áldozta a fenekelt célra, ezentúl szerény nyugdíjából kíván megélni.

* **Kereskedelmi tudakozó-intézet az elfoglalt területen.** A kielcei cs. és kir. katonai kormányzóság Krakkóban egy tudakozó intézetet állított fel, a melynek feladata az érdeklődőknek felvilágosítással szolgálni Lengyelország okupált területein a kereskedelmi forgalmat illetőleg, különösen a be- és kivitel szempontjából, valamint utlevelek megszerzése körül. Erről az említett tudakozó intézet azon kérés kapcsán értesítette az alulírott kamarát, hogy az érdekeltek figyelmét a tudakozó intézetre azáltal hívjuk fel, hogy írásbeli megkeresésre a kereskedelmi összeköttetés céljait szolgáló

tudakozó íveket a megkeresőnek azonnal hajlandó küldeni. A tudakozó intézet címe: **Auskunftstelle des K. U. K. Militaergouvernements** Kiele für waren ein und Ausfuhr Krakau, Getrudygasse No. 12. Nagyvárad, 1915 július hó 29-én. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: **Dr. Moskovits József** s. k., elnök. **Dr. Sarkadi Lajos** s. k., titkár.

* **Frissen olvasztott zsirt árul a város.** Tudomására hozom a város közönségének, hogy a városi zsir és szalonna üzletben (Szaniszló-utca, Apolló bérház) f. hó 30-tól kezdve a frissen olvasztott disznózsir különként 4 korona 50 fillérért lesz árusítva. A zsir elsőrangú minőségéért a városi közlelmezési ügyosztály a teljes felelősséget elvállalja. Nagyvárad, 1915. évi július hó 29-én. **Lukács Ödön**, főjegyző.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Súlyos vasuti szerencsétlenség történt a napokban a torony-tarjáni fatelep iparvasútján. Egy több kocsiából álló vonat az egyik lejtős kanyarultnál lezuhant a magas töltésről. A szerencsétlenségnek több súlyos sebesült áldozata és két halottja van. A szerencsétlenséget a meglazult pályatest okozta.

* **Vesztségben meghalt gyermek.** Tegnap délután borzalmas körülmények között lelte halálát egy 12 éves gyermek. **Fazekas Lajos** élesdi asztalosmesternek **Lajos** nevű fiát ezelőtt négy héttel megharapta egy kóbor kutya. A gyermeket azonnal a Pasteur intézetbe akarták szállítani, azonban a doktor fölöslegesnek tartotta, mert a kutya megvizsgálása után azt konstatálták, hogy az nem volt vesztes. A gyermek testén a sebek be is gyógyultak. Már el is felejtették az egész mási esetet, mikor tegnap a gyermekek borzalmas tünetek mutatkoztak. Délre a gyermek állapota már kétségbeejtő volt. A vesztség minden tünete kétségtelenül meg volt állapítható. Egyszerre vérbe borult a kis füeska szeme s hátborzongató hangokat hallatva dühöngeni kezdett. Most a községi előljáróságot értesítették a dologról. A gyermeket nagy nebezen ártalmatlanná tették, kényszer zubonyt adtak rá és a legközelebbi vonattal Budapest felé utnak indították a Pasteur-intézetbe leendő beszélgetés végett. A szerencsétlen gyermek utközben Mezőtelegd és Nagyvárad között a vonaton rettenetes kinok között meghalt. A hatóság megindította a vizsgálatot s ez lesz hivatva megállapítani, hogy kit terhel a súlyos mulasztás.

* **Beiratások az állami ipari szakiskolába.** A nagyvárad m. kir. állami fa- és fémpipari szakiskolában most folynak a felvételi előjegyzések. Figyelmeztetnek a szülők, hogy a felvétel iránti kérvényeiket az intézet igazgatóságához (Schlauch tér 10.) lehetőleg augusztus hó 10-ig nyújtják be, mert a szeptember havi beiratások alkalmával a később jelentkezők csak másodsorban lesznek figyelembe vehetők. Az igazgatóság.

* **Pályázat fűszerek szállítására.** A cs. és kir. katonai helyőrségi legénységi közétkezés kezelőse a szükséges fűszer és burgonya cikkek biztosítására pályázatot hirdet. Pályázatok a f. évi július hó 30-án délután 4 óráig nyújtandók be a közétkezési kezelősehez. Részletes feltételek ugyanott (Vár, 46. sz. szoba) megtudhatók. Nagyvárad, 1915 július hó 28-án. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara. **Dr. Moskovits József** s. k., elnök. **Dr. Sarkadi Lajos** s. k., titkár.

* **Levelező-lapok a Hadsegélyző céljaira.** Tábori levelező-lapok hazafias,

vallásos felirással kaphatók a Vörös-Kereszt Jobbkéz helyiségében, darabja 3 fillér a Hadsegélyző nemes céljaira.

* **A gabonakereskedők figyelmébe.** A gabonakereskedők érdekeit szem előtt tartva a következő, a gabonakereskedők érdekei szempontjából fontos körülményre hívjuk fel a figyelmet: Igen sok gabonakereskedő, ki üzleti szempontból kifogás alá nem esik és a megkívánt óvadék letételére hajlandónak mutatkozott, bizonyi jogot nem nyert. A HT. igazgatósága bár a legnagyobb lelkiismeretességgel bírálta el a beérkezett kérvényeket, eddig azonban az óriási munkahalmaznál fogva megtörténhetett, hogy részben téves információk, részben pedig az érdekeltek hiányos adatai folytán oly gabonakereskedők is el lettek utasítva, akik a megbízásra igényt tarthattak. Felhívjuk tehát az arra érdemes gabonakereskedőket, hogy kérvényüket megújítsák és félreértések elkerülése végett azt a legnagyobb részletességgel szerkesszék meg és az abban felhozott tények bizonyítékait lehetőleg csatolják. A magunk részéről mindent el fogunk követni, hogy az ily kérvények kedvezően intéztesenek el. — Nagy bizonytalanság uralkodik kereskedői körökben az iránt is, hogy a HT. bizományosi mily mennyiségű terményt vannak jogosítva bevásárolni. A magyar kir. miniszterium a napokban egy kommunikét tétetett közzé, mely a termelőket abban az irányban világosította fel, hogy terményeiket akár a HT. bizományosainak, akár a HT.-nek közvetlenül ajánlhatják fel eladásra és joguk van a felajánlott mennyiség megvásárlását igényelni. Mivel a HT.-nek a bizományosokhoz való viszonyában is ugyanazon szempontoknak kell érvényesülni, figyelmeztetjük ennél fogva az érdekelteket, hogy a HT. termelőktől megvásárolt minden árumennyiséget a kommuniké értelmében elfogadni, illetőleg a bevásárlásra a felhatalmazást megadni tartozik s legfeljebb csak azt követelheti, hogy a kötlevel neki bemutatassék. Nagyvárad, 1915. július hó 26-án. A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: **Dr. Moskovits József**, s. k. elnök, **Dr. Sarkadi Lajos**, s. k. titkár.

* **Aszódinál a katonaság az egész vonalon vásárol csokoládét, kávé, teát, rumot, konyakot, likőröket, borovieska palinkát, szardíniát, leveskockát, huskonzerveket, sajtot, lipici-turót, szalámit, kaviárt, hűsítő- és üdítőcukorkákat, gyengélkedőknek valódi málna szörpöt, munkásnépek, hol a hus drága, ajánlok friss sósheringet nagyban is, raktáron befőzöcukor, kocka- és darálteukor, mazsola, mardula és finom dió, kétszersült és gyermekeknek piskóta, szágó, kakaó, zabliszt, rizliszt, burgonyaliszt, tapió, egyidejűleg ajánlom Aszódinál reklám kész darált kávémat, negyedkiló 85 fillér. A vásárló közönséget meghívom augusztus 1-jei vásárlásra, az árak a régiéek. Aszódinál Mihály Sas palota, Kossuth-utca, Telefon 635. szám.**

x **Mindennemű molyirtó szerek és fertőtlenítő** cikkek legolcsóbban beszerezhetők, **Farkas István** „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házában két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Dusafalva község határában 300 kis hold legelő bérbeadó.** Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házában AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbanknál.

* **Ingetian eladás.** Nagyteleky-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutárayon azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária elpögyár r.t.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer Ara 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag **Farkas István Apolló drogeriájában** Rákóczi-ut 7/B.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

TANÜGY

Ertesítők.

A nagyvárad kir. kath. jogakadémia almanachja.

A szokott terjedelemben az idén is megjelent a nagyvárad kir. kath. jogakadémia almanachja, immár negyvenegyedszer. Az almanach bevezetőül a jogakadémia történetét közli néhány sorban. Eszerint az akadémiát 1780-ban alapította **Mária Terézia**. Eleinte csak a bölcsészeti szak volt benne képviselve, de már 1788-tól kezdve a jogifakultással is ki lett bővítve. 1874-ben akadémiánk a két magyar egyetem jogi karával egyenjogú, négy évfolyamu teljes jog- és államtudományi karrá alakítottát. 1912. évtől kezdve a vallás- és közoktatásügyi miniszter két új tanszéket szervezett, még pedig a bölcsészeti és az újkor egyetemes történelmének tanszékét.

Dr. Sigmond Andor e. i. dékán a háborus évről számol be. A jogakadémia a katonai tartalékkórház céljaira lévén elfoglalva, az előadásokat a Kath. Kör vezetőségének előzékenysége folytán ennek épületében tartották meg. A tanárok körében is nagy változás ment végbe, amennyiben **Kiss Géza** dr, **Bochkor Mihály** dr és **Mártonffy Marcel** dr különböző egyetemekre lettek áthelyezve. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az év folyamán két helyet betöltött **Buday Gyula** dr és **Lutter János** dr ny. rk. jogakadémiai tanárokkal.

A hadiállapot folytán igen sok hallgató vonult be katonai szolgálattételre.

Az év folyamán **Répássy Árpád** Béla joghallgató hunyt el, míg a haretéren **Bihary Jenő** és **Láng István** I. éves, **Bujdos Aladár** és **Jurescu Péter** III. éves joghallgatók szenvedtek hősi halált. Az almanach az akadémia hősi halottainak külön gyászlapot szentelt.

A jogakadémia a háboru folytán beállott itthoni hazafias kötelességét is hiven teljesítette.

Az almanach **Bozóky Ferenc** dr tollából tartalmaz egy értekezést „A statisztikai törvényszerűség látszólagos összeütközése az egyéni akaratszabadsággal” címmel, amely az írónak a dolog mélyére ható tanulmányozása és világos fejtegetése folytán a helyes utra vezet az illető kérdésben.

Az ifjusági egyletek közül a Segítőegylet az idén is megalakult, míg az Olvasókör a rendkívüli viszonyok következtében akadályozva volt a megalakulásban.

Az akadémiának az első félévben 174, a második félévben pedig 138 hallgatója volt. Ezek vallásra nézve a következőképen oszlottak meg: a II. (illetve az I.) félévben: Róm. kath. 55 (66), gör. kath. 17 (18), gör. keleti 8 (14), református 6 (7), ág. ev. 21 (35), unitárius 1 (1), izraelita 33 (33).

Legujabb táviratok.

Forradalom Haiti szigetén.
Agyonvert elnök.

Washington, július 29. Portauprince ben Guilleamu elnököt a fellázadt lakosság a francia követségről kikergette. A menekülő embert a felbőszült tömeg agyonverte, holttestét darabokra tépte és az utcán végighurcolta. A Washington nevű páncélos a lázadás helyére érkezett és csapatokat tett partra.

Késik az olasz-török hadüzenet.

Róma, július 29. (Saját tud.) Az olasz kormány a Törökországnak küldendő hadüzenetet bizonytalan időre elhalasztotta.

Kitüntetett táblaelnök.

Budapest, július 29. (Saját tud.) A király Csathó Ferenc táblaelnöknek nyugalomba vonulása alkalmából a Ferenc József rendet adományozta.

Olaszországban ismét megszólal az utca.

Budapest, július 29. (Saját tud.) Zürichből jelentik: Itteni értesülések szerint az olaszok óriási veszteségei miatt Itáliában előreláthatólag az utcának ismét szerepe lesz.

Angol korholás.

London, július 29. A Times foglalkozik az orosz haretéri helyzettel és leírja a Visztula és a Bug közt folyó, a világtörténelemben példátlan méretű és fontosságú csatát. — Ugy látja, hogy Szentpétervárott még mindig nincsenek tisztában a Narev mentén történő események súlyával, különben Szentpétervárról nagyobb erőfeszítésekről kellett volna hírek jönnie.

SPORT

Az ATE csapata. Teljes első csapattal érkezik az Aradi TE vasárnap Nagyváradra, hogy itt a Rhédey-kerti Sport téren a NAC football csapatával mérkőzzék. Az Aradi TE a háborus viszonyok ellenére is 35 footballjátékoskal rendelkezik s így kellő anyag áll rendelkezésére egy elsőrangú csapat egybeállításához. A játékosok jobbára postás- és vasuti tisztviselők, akik a haretéri szolgálat alól törvényesen felmentvék, mindnyájan intelligens ifjak, igazi amatőrök, s így az általuk nyújtott sport a legideálisabb célokat szolgálja. A csapat épen azért, mert tagjai mindnyájan együtt maradtak, egységes összjátékot produkál és oly kitűnő erőben van, hogy a vidék legjobb csapata, a temesvári Kinizsi se tudta legyőzni, amennyiben a legutóbb megtartott mérkőzésük 0 : 0 eredménnyel végződött. A NAC nak tehát olyan ellenféllel lesz dolga, hogy minden játékerejére szüksége lesz, ha kellően helyt akar állani. Az aradi vendégcsapat vasárnap délután 4 órakor érkezik Nagyváradra, a mérkőzés pedig egynegyed 6 órakor lesz.

IRODALOM

Tábortüzek. A Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottság marandó becsű irodalmi emléket kíván állítani annak a hűséges fogyerbarátságának és közös bajnoki küzdelemnek, mely a magyar nemzetet és dicső szövetségését, a német birodalmat, jelenleg a hősi török nemzettel és általában az izlám egész világával egyesíti. Ennek a feladatnak a megvalósítását Vikár Béla akadémiai tagra bízta, aki a megbízásnak olyképp felelt meg, hogy egy kis gyűjteményt szerkesztett, mely mesteri fordításában magában foglalja a szövetségesek hadilírójának legszebb és legjellemzőbb termékeit. A gyűjtemény első kötete, mely német csatadaloknak kongeniális átültetését tartalmazza, most jelent meg művészi kiállításban a Grill féle udvari könyvkereskedés bizományában. A másfél koronába kerülő kötetnek egész jövedelmét a hazafias szerző a Vörös Félhold céljaira ajánlotta fel.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvédelmi minisztérium a f. évi május 22-ről 124831 20/b—1915 szám alatt kelt rendeletével a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII t. cz. 24, 27 §-ai alapján igénybe vetteknek kijelentett malata készleteket a folyó évi július hó 19-én kelt 9718—20/b. 1915 eln. számú rendeletével az igénybe vétel alól feloldotta.

Erről a törvényhatóság területén levő malata és sörgyarak tulajdonosait tudomásvétel végett jelen hirdetmény útján értesítem.

Nagyvárad, 1915. július 21.

Eleméry Ferenc
katonai tanácsnok.

Tanulóleányok

felvételnek

a Szent László-nyomda r. t.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5.

13014/915. szám.

Hirdetmény.

Belügyminiszter ur 29166—VII. d/1915 számú körrendelete alapján figyelmeztetem a város közönségét, hogy a vasuti állomásokon átvonuló katonaságnak szeszes italokat sem pénzért, sem ajándékképpen ne adjanak, mert eme rendelkezés betartását szigorúan ellenőriztetem s az ellene vétők megbüntetése végett intézkedni fogok.

Nagyvárad, 1915. június hó.

Rendőrfőkapitányság

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

Felhívás!

Tapasztalati tény, hogy a lakásfosztogató betörők főképen a nyári évad alatt a nyaralásra elutazott közönség lakásaiban szoktak garázdálkodni.

Minthogy a rendőrkapitányi hivatal bünyügyi osztályához érkezett körözvények tanúsága szerint a lakásfosztogató betörők az ország más városaiban működésüket már is meg kezdték, s tartani lehet attól, hogy a nyári évad alatt a rendőrségünk minden ébersége daczára Nagyváradra isreákerül a sort: felhívja a rendőrkapitányi hivatal városunk nyaralásra utazni óhajtó közönségét, hogy elutazás előtt érték tárgyaikat helyezték kellő biztonságba, lakásaikat pedig biztonsági zárral lássák el.

Nagyvárad, 1915. július 25-én.

Rendőrkapitányság.

4781—1915 eln. sz.

Hirdetmény.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság a hadibélyegeg eladása folytán egybegyűlt és még képződő alap terhére a háborúnak olyan áldozatainak szándékozik segíteni, akiknek mostoha helyzetén az eddigi keretek között a háborus jótekonyság eddigi rendszereivel változtatni nem lehetett.

Igy gondoskodni kíván a háboruban elesett, vagy sebesülés, illetőleg hadifáradalmak és betegség következtében elhalt katonák (ide értve a tiszteteket is) olyan hátrahagyottjainak segélyezéséről, akiknek semmiféle államségélyre, nyugdíjra, kegydíjra vagy nevelési járulékra igényük nincsen: akik azonban segítségre szorúlnak s akiket az elesett, vagy elhalt katona tartott el.

Ez a segély kétféle:

1. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, középiskolát vagy ezzel egyenértékű tanintézetet végzett: minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonként 60, hatvan korona, a nyolc éven aluliak részére pedig havonta 30, harminc korona.

2. Ha az elesett vagy elhalt katona, aki a segélyezendőnek eltartója volt, nem végzett középiskolát vagy ezzel egyenértékű tanintézetet, az esetben minden nyolc éven felüli hátrahagyottja részére fejenként és havonta 30, harminc korona, a nyolc éven aluliak részére pedig 15, tizenöt korona.

Az ily segély iránti folyamodványban tüzetesen feltüntetendő, hogy a hátrahagyott az elesett, vagy elhalt katonával minő viszonyban volt, valamint, hogy a hátrahagyott valóban az elesett vagy elhalt katona tartotta el, továbbá, hogy a hátrahagyottak az elesett vagy elhalt katona támogatása hijján nélkülözésnek vannak kitéve, illetőleg megélhetésük biztosítva nincs. Feltüntetendő ezenkívül, a folyamodványban minden egyes segélyre számottartó hátrahagyottnak pontos életkora.

A midőn ezt az érdekelteknek tudomására hozom, felhívom mindazokat, a kik a fentebb meghatározott feltételek mellett a segélyre igényt tartanak, hogy a segély kieszárlése iránti kérvényüket Nagyvárad város polgármesteri hivatalánál (Városháza I. em. 4. sz. ajtó) adják be.

Nagyvárad, 1915. július hó 23.

Rimler Károly,
polgármester.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a II. od. oszt. ellenőri állás betöltése folytán megüresedett I. s. oszt. adóhivatali számtiszt. (Adótiszt.) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásoknak választás útján leendő betöltését a f. évi augusztus havi rendes közgyűlés napirendjére tűzvé ki, felhívom mindazokat, akik a X-ik fizetési osztályba beosztott 2000 korona fizetés és 720 korona lakpénzzel javadalmazott I. s. oszt. adóhivatali számtiszt. (adóhivatali) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásokra pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve Nagyvárad thjf. város főispánja Méltóságos Hlatky Endre urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve, hivatalomnál (Városháza I. s. emelet 4. szám alatt) folyó évi augusztus hó 7. ik napjának délután 5 óráig annyival is inkább adják be, mivel az elkésztien beadott, vagy kelőlen fel nem szerelt kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1915. július 20.

Rimler Károly s. k.,
polgármester.

Fürdői menetrend.

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól a Püspök-fürdőig

a 7704-es Nagyváradról indul	d. e.	9.50
a 7708-as " " "	d. u.	2.19
a 7710-es " " "	d. u.	4.39
a 7704-es Püspök-fürdőbe érkezik	d. e.	10.21
a 7708-as " " "	d. u.	2.51
a 7710-es " " "	d. u.	5.11

Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7703-as Püspök-fürdőből indul	d. e.	10.59
a 7707-es " " "	d. u.	3.29
a 7709-es " " "	este	7.11
a 7703-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.31
a 7707-es " " "	d. u.	3.57
a 7709-es " " "	este	7.43

ezenkívül vásár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyváradtól Püspök-fürdőig

a 7712-es Nagyváradról indul	este	8.10
a 7712-es Püspök-fürdőbe érkezik	este	8.49

és vissza Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7711-es Püspök-fürdőből indul	este	9.29
a 7711-es Nagyváradra érkezik	este	9.57

Napontai közlekedésre kijelöltettek
Nagyváradtól Félíksz-fürdőig

a 7724-es Nagyváradról indul	d. e.	10.01
a 7728-as " " "	d. u.	2.30
a 7730-as " " "	d. u.	4.50
a 7724-es Félíksz-fürdőbe érkezik	d. e.	10.33
a 7728-as " " "	d. u.	3.03
a 7730-as " " "	d. u.	5.23

Félíksz-fürdőtől Nagyváradig

a 7723-as Félíksz-fürdőből indul	d. e.	10.39
a 7727-es " " "	d. u.	3.10
a 7729-es " " "	este	6.59
a 7723-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.09
a 7727-es " " "	d. u.	3.40
a 7729-es " " "	este	7.32

ezenkívül vásár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyvárad Félíksz-fürdő közt

a 7732-es Nagyváradról indul	este	8.31
a 7732-es Félíksz-fürdőbe érkezik	este	9.03

és vissza Félíksz-fürdőtől Nagyváradig.

a 7731-es Félíksz-fürdőből indul	este	9.10
a 7731-es Nagyváradra érkezik	este	9.40

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

ad. 9778—1915. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanácstól nyert megbízás folytán katonai gyakorló-téren építendő honvéd tüzér lőszerraktár és tartozékai építő munkálatainak vállalatba adása céljából folyó évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

1. Föld kőműves és elhelyező munka.
2. Vas munka.
3. Kőfaragó munka.
4. Ács munka.
5. Bádogos munka.
6. Tető fedő munka.
7. Asztalos munka.
8. Lakatos munka.
9. Mázoló.
10. Villámhárító.

Ajánlatot lehet tenni az összes munkákra avagy egy, vagy több munka csoportra is. Bánatpénzzel az ajánlati összeg 5 %-át teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz kitételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Az ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1915. év augusztus hó 31-ik napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy pósta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékon megjelölendő a munkálat melyre ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csak az egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket bocsájt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések díjtalanul megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy a jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalma-

zására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Az ajánlattevő tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik ellenben Nagyvárad városát csak az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakon tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1915. július 24.

Komlóssy József s. k.

jog. és gazdasági tanácsnok
mint küld. elnöke.

Hirdetmény.

Mivel az utóbbi időben is gyakran előfordult, hogy a tábori postai küldemények gyűlékony tartalmuk miatt elpusztultak, sőt más csomagokat is a tűz martalékává tettek: a m. kir. Belügyminiszter ur 32881—VI. a. 915. B. M. számú rendelete alapján figyelmeztetem a közönséget, hogy a könnyen gyúló és a robbanó anyagok a postai szállításból ki vannak zárva s hogy a postai hivatalok azokat a postai árumintákat és csomagokat, amelyek gyufát, benzint, benzines-tűzszerszámokat, (megtöltve) petróleumot, spiritust, vagy más efféle könnyen gyúló és könnyen robbanó tárgyakat vagy anyagokat tartalmaznak, szállításra nem fogadtatnak el. S miután azt tapasztaltuk, hogy a közönség — mindazonáltal, hogy a fent jelzett tilalom már széles körben ismeretett, — a robbanó és gyűlékony anyagokat tartalmazó tárgyakat még ma is gyakorta küldi, a postai hivatalok az áruminta küldeményeknél a fenti tilalmat kémpróbák útján ellenőrzik, míg a csomagoknál — ha ilyen tartalom gyanuja fölmerül — a feladót kötelezhetik a csomag felbontására. Figyelmeztetem továbbá a közönséget, saját érdekében arra is, hogy aki ily tárgyakat a tilalom eltilkolása vagy hamis nyilvánítása mellett ad postára, kihágást követ el s ezen felül a tiltott tartalmú küldemény által okozott kárt is köteles a postának megtéríteni.

Nagyvárad, 1915. július 5-én.

Gerő Ármin,
rendőrőrkapitány.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Egész éjjel ügyeletes szolgálat!

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csatlások,

oldalra

Állandóan nagy választékban kapunk.

Villamos motorkok

1/2. Hártról minden nagyságban.

Főszereplő telefonja 55. sz.